

— det var det første Ord, jeg udtalte i Udvalget, og det bliver forhaabentlig det sidste, jeg ved denne Lejlighed udtaler her — at jeg anser ikke hemmelig Afstemning for den ønskeligste eller den ideale Valgmaade, men for at affstafte de virkelige og formentlige Valgtryk — altsaa de Valgtryk, som virkelig finde Sted, og de Valgtryk, som der med Urette fortelles om — gaar jeg med til hemmelig Afstemning som en Nødhjælp, fordi jeg ikke kender nogen anden Maade at slippe derfra. Det kan jo være ærede Medlemmer i og for sig det samme, om jeg motiverer min Afstemning saa eller saa, naar jeg gaar med dertil. Jeg tror for øvrigt virkelig, at adskillige af de ærede Medlemmer baade paa den ene og paa den anden Side, tilhørende den ene eller anden Gruppe hernebe, som nu om lidt stemme for dette Forslag, alligevel gør det med den samme inderste Motivering som jeg, nemlig, at det ikke er den ideale Valgmaade, men de mene, at det paa Grund af Tidernes Ugunst er den eneste Vej, man kan gaa.

Bust: Ja, skønt det ærede Medlem nu, da han havde Ordet, gav mig Attest for at have uklare Begreber om det, vi diskutere, er min Løst efter at faa mine Begreber klarede af det ærede Medlem dog saa stor, at jeg ikke har kunnet undlade at bede om Ordet igen for at se, om det ikke skulde lykkes mig at faa det ærede Medlem til at klare mine uklare Begreber, thi jeg holder mest af at forstaa det, som jeg har med at gøre. Jeg har altid, siden jeg har lært det ærede Medlem at kende, anset ham for at mene sig selv at være, og ogsaa at være, stærk i Logikken, og jeg har heller aldrig erfaret, at det ærede Medlem havde nogen særlig svag Sukommelse, men der maa dog alligevel mangle noget paa det ene eller paa det andet Punkt; for skønt jeg i Modsetning til det ærede Medlem kun er Bøgmænd, tror jeg dog nok, at det skal lykkes mig i ganske faa Ord at klare, at det ærede Medlem enten bevidst eller ubevidst har huffet fejl, eller at i alt Fald hans Logik har svigtet ham. Jeg skal som Indledning hertil — det skal i øvrigt ikke blive langt — sige følgende: Kan man ikke tænke sig, at f. Eks. en Præstemand, som sidder i et lunt Præstefald, hvor han har 5,000 Kr. at leve af, ikke holder sig inden for de rette Grænser? — Er det Tilfældet, saa risikerer han at blive affbediget med Pension, og saa synker hans Indtægt ned til 2,000 Kr. Det er 3,000 Kr., han mister om Aaret, og det er virkelig mange Penges for en Mand, som maasse sidder med en stor Familie. Naar jeg i min første Ud-

talelse antydede, at Embedsmændene til en vis Grad være afhængige og maatte stikke Riben ind og gøre en Fløjte af den, saa har jeg dermed ikke sagt, at jeg ikke fuldt ud indrømmer, at Administrationen maa have en vis Myndighed over for sine undergivne Embedsmænd; uden en saadan Myndighed kunde der ikke administreres, det følger af sig selv; der kan i det hele taget ikke regeres i en Stat, uden at den højere Administration har en vis Myndighed over sine undergivne. Men var der saa ikke saa meget større Grund for os til at vedtage et Lovforslag som det her foreliggende, for derved at bidrage til, at Embedsmændene kunde blive saa fri som mulig, uden at de derfor behøvede at gøre sig skyldige i Insubordination, som det hedder i Militærsproget? Dette var altsaa min første Udtalelse, at Embedsmændene ved deres Afstemning kunde risikere at blive affbedigede og derved lide Tab. Saa kom jeg i min sidste Udtalelse til at sige, at de kongelige Embedsmænd ere ikke at ligne ved andre dødelige, for naar de først komme ind i et Embede, blive kongelige Embedsmænd, saa hører der grumme meget til, at de ikke skulle ende med i alt Fald at faa Pension. Og derfor er det, at jeg siger, at det ærede Medlem og hans Kammerater i det Stykke ere ikke saadan stillede som andre Folt, som Almuesfolt. Naar saadanne fattige Folt blive smidt fra deres Arbejde, som er det eneste, de have at leve af, som er den eneste Blov, de have at køre med, fra det Arbejde, som de og deres Familie skulle leve af, hvor bliver saa Pensionen af? (Afbrydelse af Dusen). Ja, det ærede Medlem for Fredericia afbryder mig, men han hjælper kun derved til yderligere at konstatere, at der er god Mening i min Udtalelse om, at det er rimeligt, at en Mand betænker sig paa at gaa efter sin Overbevisning, naar han derved kan risikere at miste 3,000 Kr. om Aaret, medens han maasse har en stor Familie at forsynde. Dette er ganske naturligt; men en saadan Mand er dog ikke derfor rent til Ladegaarden, naar han dog alligevel faar et Par Tusinde Kroner om Aaret at leve af. Det have vi Bevis for paa mange Steder. Altsaa Logikken, som det ærede Medlem for Bogenes særlig ekscellerer i, har aabenbart svigtet ham her. Skønt jeg ikke er andet end Bøgmænd, saa er der dog god Mening og Logik i mine Taler, baade i den første og i den sidste, hvori jeg talte om Embedsmændene . . . (Afbrydelse). Ja, det kan godt være, at det ærede Medlem, der afbryder mig, er sunket saa dybt i det Selvfab, han er i, men saadan til almindeligt Behov tror jeg dog, at vi Bønder vide, at 2 og 2 er 4.